

Zajedničko saopštenje učesnika Foruma reke Timok

Predstavnici regionalnih i lokalnih organa vlasti, nevladinih organizacija sastali su se 26. februara 2009. godine u Vidinu, Bugarska, kako bi razgovarali i složili se o zajedničkoj saradnji u basenu reke Timok u okviru ENVSEC inicijative za životnu sredinu i bezbednost (Environment and Security Initiative). Sastanak je organizovao Regionalni centar za životnu sredinu (REC).

Srednjoročni i dugoročni ciljevi Timok projekta su: obezbeđivanje zajedničkog upravljanja rečnim basenom, održivog razvoja ovog regiona, i poboljšanje kvaliteta vode, životne sredine i kvaliteta života ljudi uopšte sa obe strane granice, bez obzira na polnu pripadnost.

Učesnici su se usaglasili oko sledećih zaključaka:

- Bavljene problemima životne sredine koji ugrožavaju kvalitet života stanovnika sa obe strane reke je od ogromne važnosti.
- Prekogranični karakter reke Timok zahteva prekograničnu saradnju između Srbije i Bugarske u upravljanju basenom.
- Nadležni organi Srbije i Bugarske bi u svom delovanju trebalo da se rukovode principom integralnog upravljanja rečnim basenom.
- Postojeći pravni okvir - uključujući odredbe Konvencije o zaštiti i korišćenju prekograničnih vodotokova i međunarodnih jezera (Water Convention), Konvencije o saradnji u vezi zaštite o održivom korišćenju reke Dunav (Danube River Protection Convention), kao i instrumenti EU, posebno Okvirna direktiva o vodama (2000/60/EC) i Direktiva o integrisanom sprečavanju i kontroli zagadenja - Integrated Pollution Prevention and Control (96/61/EC i 2008/1/EC) – bi trebalo da budu primjenjeni i sprovedeni na nacionalnom nivou.
- Sporazum koji se odnose na upravljanje prekograničnim vodama je 1958. godine između FNR Jugoslavije i NR Bugarske trebalo bi revidirati i usaglasiti sa zahtevima Okvirne direktive o vodama i Konvencije o vodama .
- Novi bilateralni sporazum koji se odnosi na pitanja upravljanja prekograničnim vodama trebalo bi da bude u saglasnosti sa Okvirnom direktivom o vodama i Konvencijom o vodama. Bilateralni sporazum bi doprineo postizanju zajedničkog održivog upravljanja rečnim basenom i poboljšanju kvaliteta vode reke Timok i drugih zajedničkih vodotokova kao što su Nišava i njene pritoke i Dragovištica.
- Iskazana je potreba za osavremenjivanjem i povezivanjem postojećih centara za monitoring medija životne sredine (vazduha, vode, zemljišta) na lokalnom nivou u evropsku mrežu centara.
- Potrebno je oformiti bazu podataka o postojećim projektima, strateškim dokumentima, nadležnim institucijama i kontakt osobama u opština basena reke Timok, kao osnova za razmenu iskustava, planiranje novih projekata i međusobno povezivanje lokalnih samouprava i povezivanje sa naučnim institucijama.
- Potrebno je uspostaviti kontakt i intenzivirati saradnju i razmenu informacija sa predstavnicima Stalne konferencije gradova i opština u Srbiji kao nacionalnim udruženjem lokalnih organa vlasti i odgovarajućom organizacijom u Bugarskoj.

Učesnici se slažu sa nalazima izveštaja „Analiza rizika i stanja životne sredine u basenu reke Timok”, pripremljenog od strane srpskih i bugarskih eksperata.

Učesnici se slažu da rezultati dosadašnjih napora predstavljaju samo polazni korak u pravcu uspostavljanja zajedničkog upravljanja rečnim basenom i pozivaju nadležne organe obe zemlje da nastave sa saradnjom pokrenutom u basenu reke Timok i zajedničkim upravljanjem na svim prekograničnim vodotocima. Učesnici pozivaju donatore da podrže napore i mobilišu neophodne resurse za nastavak dugoročnog projekta u okviru ENVSEC inicijative i prošire svoje aktivnosti.

Učesnici izražavaju zahvalnost REC-u i UNECE-u za podršku procesu i organizovanje prvog sastanka u okviru projekta, kao i Kanadskoj međunarodnoj agenciji za razvoj (Canadian International Development Agency) i Švedskoj agenciji za zaštitu životne sredine (Swedish Environmental Protection Agency) za njihovu ljubaznu podršku.

Učesnici se zahvaljuju i regionalnom upravitelju Vidina na gostoprivstvu i organizovanju sastanka, gde je stvorena konstruktivna atmosfera za plodotvornu diskusiju.

Datum: 26. februar 2009.